

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen
Enhet 17

BESLUT
2013-09-18
Meddelat i Stockholm

Mål nr
14136-13

Sida 1 (5)

SÖKANDE

Cisternvård i Oskarström AB, 556209-9167
Brandhultsvägen 11
313 92 Oskarström

MOTPART

Svevia AB, 556768-9848
Box 4018
171 04 Solna

Ombud: Advokat Kristian Pedersen och jur. kand. Ingrid Sandstedt
Advokatfirman Delphi
Box 1432
111 84 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar ansökan om överprövning.

KONKURRENSVERKET	
2013 -09- 1 8	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

Dok.Id 391998

Postadress
115 76 Stockholm

Besöksadress
Tegeluddsvägen 1

Telefon
08-561 680 00
E-post:
forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
08-561 680 01

Expeditionstid
måndag -- fredag
09:00-15:00

YRKANDEN M.M.

Cisternvård i Oskarström AB (bolaget) yrkar att förvaltningsrätten ska ogiltigförklara det avtal som Svevia AB har ingått angående saltning och plogning i driftområdet Falkenberg/Hylte vintern 2013/2014. Till stöd för sin talan anför bolaget bland annat följande. Bolaget har haft avtal med Svevia AB och innan dess med Vägverket om bland annat saltning, plogning och sandning. Den 16 april 2013 fick bolaget information om att Svevia AB skulle skriva avtal med en annan entreprenör. Eftersom Svevia AB är ett statligt helägt bolag omfattas de av reglerna i lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) men har inte följt dessa regler när det aktuella avtalet ingicks.

Svevia AB (Svevia) bestrider bifall, yrkar att ansökan ska avvisas och anför bland annat följande. Svevia är inte ett sådant offentligt styrt organ som enligt 2 kap. 12 § LOU ska jämföras med myndigheter vid tillämpningen av lagen. Svevia tillgodoser inga behov i det allmännas intresse. Verksamheten riktar sig inte till allmänheten, utan till de kunder som betalar för Sveglias tjänster. Sveglias roll är i detta sammanhang densamma som för vilken leverantör som helst på marknaden. Verksamheten är av kommersiell karaktär och bedrivs i vinstsyfte. Svevia erhåller inte heller någon offentlig finansiering.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 16 kap. 13 § LOU ska rätten besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör är ogiltigt, om avtalet har slutits utan att ett antal regler, som anges i paragrafen, har iakttagits. Innan frågan om det aktuella avtalet ingåtts i strid med reglerna i LOU behandlas måste dock frågan om Svevia omfattas av lagen besvaras.

Enligt 2 kap. 19 § LOU ska offentligt styrda organ som avses i 12 § jämföras med myndighet vid tillämpning av lagen. Enligt 12 § avses med offentligt styrda organ, såvitt är av intresse i detta mål, bolag som tillgodoser behov i det allmännas intresse, under förutsättning att behovet inte är av industriell eller kommersiell karaktär. Vidare gäller att bolaget till största delen ska vara finansierat av staten, att dess verksamhet ska stå under kontroll av staten eller att mer än halva antalet ledamöter i bolagets styrelse ska vara utsedda av staten.

Det är ostridigt i målet att Svevia är ett aktiebolag som är helägt av den svenska staten. Det avgörande för bedömningen av LOU:s tillämplighet är om Svevia kan anses tillgodose behov i det allmännas intresse, som inte är av industriell eller kommersiell karaktär.

LOU ska tolkas och tillämpas i enlighet med upphandlingsdirektivens syfte och lydelse samt EU-domstolens praxis. Huvudsyftet med bestämmelserna angående offentlig upphandling är fri rörlighet för varor och tjänster och att området ska öppnas upp för icke snedvriden konkurrens i alla medlemsstater. Det finns ingen etablerad definition av vad som är ett behov av allmänt intresse som inte är av kommersiell eller industriell karaktär. I ett mål som detta måste en helhetsbedömning göras, där faktorer som konkurrenssituation, vinstsyfte och ekonomisk risk vägs in och där syftet med lagstiftningen också beaktas.

Enligt EU-domstolens praxis har bolag, som staten har valt att ha ett avgörande inflytande över och som inrättats för att tillgodose behov som har anknytning till samhällsintressen, ansetts omfattas av reglerna om offentlig upphandling. Dessa behov har haft samband med bl.a. folkhälso- och miljöskyddsskäl och allmän ordning.

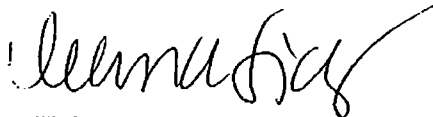
Svevia har anfört att dess verksamhet bedrivs i vinstsyfte på en konkurrensutsatt marknad. Vad gäller vinstsyfte har EU-domstolen slagit fast att denna omständighet inte i sig är avgörande för frågan huruvida reglerna om offentlig upphandling är tillämpliga (EU-domstolens avgörande C-306/97 Connemara Machine Turf). En bedömning måste göras i varje enskilt fall. Att det förekommer konkurrens är enligt EU-domstolens praxis inte heller tillräckligt för att utesluta möjligheten att ett organ som finansieras eller kontrolleras av staten låter sig styras av andra hänsyn än ekonomiska. Å andra sidan kan förekomsten av en utvecklad konkurrens, och i synnerhet den omständigheten att det berörda organet handlar i en konkurrenssituation på marknaden, vara tecken på att reglerna om offentlig upphandling inte är tillämpliga (EU-domstolens avgörande C-360/96 BFI Holding).

Av utredningen i målet framgår bland annat följande. Svevia ska enligt bolagsordningen bedriva entreprenad-, service- och uthyrningsverksamhet – direkt eller genom dotterbolag – inom trafik-, mark-, bygg- och anläggningsområdet samt därmed förenlig verksamhet även som äga och förvalta fast egendom. Svevia erhåller inte anslag eller bidrag från staten.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning. Svevia agerar på en konkurrensutsatt marknad i vinstsyfte och det finns ingenting som visar att Svevia inrättats av staten för att utföra den typ av allmännyttiga uppgifter som är av betydelse i detta sammanhang. Vid en sammantagen bedömning finner förvaltningsrätten att Svevia inte kan anses tillgodose behov i det allmännas intresse som inte är av industriell eller kommersiell karaktär. Svevia uppfyller därmed inte villkoren i 2 kap. 12 § LOU och omfattas inte av lagens regler. Ansökan om överprövning ska därför avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Kaisa Söderberg

Rådman

Förvaltningsrättsnotarien Henning Holmberg har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitat ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.